

Gustav Holm:
GRØNLANDSKE
SAGN

Forord af
professor Erik Holtved.
Træsnit af
Sven Havsteen-Mikkelsen.
Foreningen Fremtiden.
60 sider, 15 kr., (hft.)

Foreningen Fremtiden, der gennem mange år har udført et stort og påskønnelsesværdigt arbejde for danske kunstnere, har som publikation for i år udgivet *Grønlandske Sagn*, et udvalg af Gustav Holms interessante og værdifulde samling *Sagn og Fortællinger fra Angmagssalik*, der stammer fra den østgrønlandske ekspedition i 1883-1885, den såkaldte konebåds-ekspedition.

Sagnene er velkendte af i hvert fald ældre Grønlands-folk, men mange, der senere har fået interesse for Grønland, vil i denne bog kunne komme omkring 100 år tilbage i tiden og finde et smukt eksempel på, med hvilken grundighed, sans og følelse for stoffet, Gustav Holm arbejdede.

Forordet er skrevet af professor Erik Holtved, som fortæller, hvad sagnene betød for eskimoerne. Han introducerer flere af de mystiske sagnfigurer for læserne, og giver herigennem en fortræffelig ramme om de mærkværdige sagnberetninger.

Hvad der i høj grad bidrager til bogens værdi er de nydelige og særprægede træsnit, skåret af Gustav Holms slægting, maleren og grafikeren Sven Havsteen-Mikkelsen. Han fortæller selv bogens læsere om sine træsnit og siger beskedent, „at de er skåret som et forsøg på at fastholde et nu forsvundet miljø“.

Forsøget er i høj grad lykkedes for ham; på fortræffelig måde supplerer han sagnene og hjælper læseren med at „mane“ ånder og hjælpeånder frem. Fra barndommens år har han været fortrolig med østgrønlandske sagn, han har levet i Angmagssalik og kender hele atmosfæren, dette præger hans træsnit.

Den nydelige bog, der meget snart vil blive en raritet, er tilrettelagt af Viggo Naae, der er vor førende specialist på dette område, og den er trykt så smukt som tænkes kan af mesteren Simon Gullander i Skjern.

Bogen er årets gevinst i Fremtidens lotteri, men den kan også købes i boghandelen.

Spørgsmålet, der melder sig, når bogen er læst, er, om det ikke var en ide at få hele Gustav Holms *Sagn og Fortællinger fra Angmagssalik* udgivet, som vi nu har set, det kan gøres.

h. c.

Knud Oldendow:

PRINTING
IN GREENLAND

Ejnar Munksgaard International Booksellers and Publishers Ltd., Copenhagen and Davies Book Company Ltd., Montreal.

Till quite recently very little has been known about the subject of printing in Greenland. There has been much confusion and misunderstanding but now all these problems have been solved.

About a year ago the distinguished Copenhagen printing house of F.E. Bording published *Bogtrykkerkunsten i Grønland (Printing in Greenland)* a beautifully produced volume.

This book was written by the former director of the government of Greenland, Knud Oldendow, who for more than thirty years was concerned with the complicated and unsolved problems of printing in Greenland.

The book, however, is printed in Danish and as the interest abroad for arctic activity is still increasing, the well-known publishing house Ejnar Munksgaard International Booksellers and Publishers Ltd., Copenhagen and Davies Book Company Limited, Montreal, now have published a short but instructive description: *Printing in Greenland* from 1855 to date.

Many readers may be surprised to learn that the first real press was set up in the year 1857 in the colony of Godthaab by the renowned Hinrich Rink. Since then many interesting and beautiful books have been printed in the Greenland printing-house, several of them illustrated by Greenland artists.

The book, *Printing in Greenland*, presents all the men of importance for the art of printing in Greenland and thus for the cultural development in that country.

From the very beginning the mentioned Rink had plans about publishing a periodical, a sort of newspaper for the Greenlanders. This publication was first published in January 1861 and got the name *Atuagagdlitit*. This periodical is still published in Greenland and will be 100 years old on the 1st of January 1961.

Printing in Greenland by Knud Oldendow is an interesting little book, a good and exact summary of more than 100 years of the development of art of printing in Greenland. Without doubt it will show to be of great value for foreign readers who take an interest in arctic people and their culture.

To director Knud Oldendow, the only person with sufficient insight and knowledge to deal with the subject, we ought to be grateful for his work in this matter and with this book which is no less than a historical contribution of great value.

h. c.